

Jaarverslag

HABITAT PLATFORM

2006

Missie

Het Habitat Platform draagt als kennismakelaar bij aan het realiseren van Millennium Development Goal 7: het waarborgen van een duurzame leefomgeving.

Daartoe ondersteunt het Habitat Platform Nederlandse organisaties die werken aan de verbetering van de woonomstandigheden van bewoners in sloppenwijken en het vergroten van de toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen in Sub-Sahara Afrika (in het bijzonder Zuid-Afrika) en Midden- en Oost-Europa. De ondersteuning bestaat uit het toepasbaar maken van goede praktijkvoorbeelden, de uitwisseling van kennis en ervaring, bemiddeling bij het leggen van contacten en advisering.

De City-Wide Approach, gebaseerd op de VN-Habitat Agenda, vormt bij deze ondersteuning het uitgangspunt. Het Habitat Platform geeft nadrukkelijk aandacht aan de samenhang van de kwaliteit van de woonomgeving met vraagstukken als gezondheid, lokale economische ontwikkeling, milieubeheer, participatie. Het bevorderen van samenwerking tussen plaatselijke 'stakeholders' is daarbij van belang.

Colofon

Habitat Platform
Nassaulaan 12
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

T: (070) 3738772
F: (070) 3738311
E: info@habitatplatform.nl
W: www.habitatplatform.nl

Samenstelling: Wil Prins, Ron Spreekmeester, Heleen Mudde, Ahillya Ramdhani
Vormgeving: Ahillya Ramdhani
Eindredactie: Heleen Mudde

Inhoud

Missie	2
Inleiding	4
1. Algemene ontwikkelingen	5
2. Bevordering implementatie Millennium Development Goals	7
2.1 Bedrijfsleven/Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	6
2.2 Ondersteuning van stedenbanden en andere partnerorganisaties	6
2.3 World Urban Forum 3	7
2.4 Internationale conferentie City-Wide Approach for African cities	8
2.5 Habitat-Conferentie in de Tweede Kamer	8
2.6 PUM-kennisplatform	8
2.7 Kennisinfrastructuur: de websites	9
3. Habitat Platform Zuid-Afrika (HPZA)	10
4. Habitat Platform Midden- en Oost-Europa (HPMOE)	12
4.1 Pilotproject in Slowakije	13
5. Wereld Habitat Dag	14
6. Bestuur, management en communicatie	15
6.1 Sturing en beheer	15
6.2 Communicatie	15
Bijlagen	
1. Samenstelling bestuur Habitat Platform in 2006	16
2. Medewerkers Habitat Platform in 2006	17
3. Kerncijfers Habitat Platform 2006	18
3.1 Balans	18
3.2 Baten en lasten	19

Inleiding

Stedelijke ontwikkelingen en habitat

In Nederland wordt relatief weinig aandacht besteed aan de mondiale stedelijke ontwikkelingen en de daarmee gepaard gaande verslechtering van de woonsituatie en leefomgeving van veel mensen. Toch biedt extra aandacht voor het wonen en stedelijk beheer tal van kansen om het economisch functioneren van steden en de gezondheid van mensen te verbeteren en om energieverbruik, lucht- en watervervuiling en degradatie van de natuurlijke omgeving tegen te gaan. Om deze reden is in 1998 Habitat Platform opgericht. Het makelen en schakelen in kennis, expertise en contacten – de hoofdactiviteiten van Habitat Platform – zijn namelijk essentieel om inzicht van mensen en organisaties op een hoger peil te krijgen. Via deze weg kunnen programma's en projecten ook duurzamer worden. Gelukkig komen in de gebieden die onder deze snelle verstedelijking lijden de politieke leiders nu zelf steeds meer in actie om meer aandacht aan stedelijk management te geven. Hiermee leveren zij een bijdrage aan met name Millennium Development Goal 7 dat een duurzame leefomgeving en verbetering van leefomstandigheden van krottenwijkbewoners nastreeft.

Zo werd recent in Nigeria door de president een Ministry of Housing and Urban Development opgericht, en werd door Afrikaanse leiders de African Ministerial Conference on Housing and Development ingesteld om stedelijke problemen op regionaal niveau op te lossen.

Nu ook het klimaatprobleem hoog op de politieke agenda terecht is gekomen, kan het haast niet anders dan dat er meer aandacht aan de mogelijkheden van stedelijk beleid en wonen wordt besteed. Niet alleen in Afrika, maar vooral ook in die landen die het meest bijdragen aan de vervuiling en opwarming van de aarde. Hoopvol is dan ook dat bijvoorbeeld een aantal Californische steden besloten hebben hun eigen progressieve milieubeleid uit te voeren, omdat het nationale beleid hen te conservatief is. Wie volgt? We spreken hier de hoop uit dat Nederland op dit terrein ook internationaal (weer) een progressieve koers gaat volgen.

Foto's: EMF Films

1. Algemene ontwikkelingen

Besluit tot beëindiging subsidie

In opdracht van de Ministeries van VROM en Buitenlandse Zaken/

Ontwikkelingssamenwerking is door MDF een evaluatie van Habitat Platform uitgevoerd ten aanzien van de relevantie, de doeltreffendheid, de doelmatigheid, het beleid en beheer, alsmede de toekomst van Habitat Platform.

Hoewel t.a.v. de voornoemde punten MDF tot de conclusie kwam dat Habitat Platform redelijk scoorde, is desondanks door de subsidiërende ministeries besloten de subsidie per 1 januari 2007 te staken. Het staken van de financiering van Habitat Platform heeft mede te maken met het streven van de ministeries

om niet meer via allerlei stichtingen te werken, maar relevante thema's liever dichter naar zich toe te halen en meer in overeenstemming te brengen met de eigen doelstellingen.

De Ministeries hebben Habitat Platform de mogelijkheid geboden een afbouwsubsidie aan te vragen voor het jaar 2007. Tegelijkertijd is vanuit VROM te kennen gegeven dat het thema "habitat" op de agenda dient te blijven. Het bestuur van Habitat Platform heeft zich bereid verklaard tot verder overleg over de wijze waarop de transitie van Habitat Platform vorm moet krijgen. Het streven van beide partijen is er in elk geval op gericht de expertise en het netwerk van Habitat Platform te behouden.

2. Bevordering implementatie Millennium Development Goals 7

City-Wide Approach

De City-Wide Approach is een innovatief instrument voor het bevorderen van duurzame stedelijke ontwikkeling. Door middel van partnerschappen en samenwerking ontwikkelen lokale overheden, NGO's en bedrijven gezamenlijk een integraal programma voor stedelijke ontwikkeling, waarmee een breed scala van stedelijke problemen gelijktijdig wordt aangepakt en uitgevoerd. Habitat Platform werkt aan de ontwikkeling van het concept van de City-Wide Approach en bevordert het gebruik daarvan, onder andere bij projecten van Nederlandse ontwikkelingsorganisaties, stedenbanden en het bedrijfsleven.

2.1 Bedrijfsleven/Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Bedrijven voelen zich steeds meer betrokken bij maatschappelijke vraagstukken en willen een bijdrage leveren aan een duurzame leefomgeving en internationale samenwerking. Ontwikkelingsorganisaties en stedenbanden zijn hier al veel langer mee bezig en worden zich steeds meer bewust van de voordelen die samenwerking met het bedrijfsleven kan bieden.

Door het bureau Consultancy and Research for Environmental Management (CREM) wordt (in 2006 en 2007) in opdracht van het Habitat Platform een project uitgevoerd dat gericht is op het bevorderen van partnerschappen tussen het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Het project wordt uitgevoerd met subsidie van SenterNovem. Doel van het project is om tenminste drie partnerschappen op het terrein van habitat tot stand te brengen en een matchmaking-strategie te ontwikkelen waarmee het aangaan van partnerschappen kan worden gestimuleerd.

Tijdens een workshop gehouden ter gelegenheid van Wereld Habitat Dag werden de uitgangspunten van deze strategie bediscussieerd met een panel bestaande uit Joanneke Kruijssen (Tweede Kamerlid voor de PvdA), Willem Lageweg (directeur MVO-Nederland), Chris Dutilh (milieucoördinator

van Unilever), Victor de Lange (directeur CREM) en Rob Gort (directeur Bouwcarroussel b.v.).

Een belangrijke voorwaarde voor succes is dat de samenwerking aansluit bij de kernactiviteit van de deelnemende organisaties en bedrijven. De samenwerking biedt beide partijen grote voordelen. Organisaties krijgen toegang tot elkaars expertise, capaciteit en netwerken. Zo krijgen maatschappelijke organisaties toegang tot financiering, wordt hun invloed vergroot en is het goed voor externe profilering. Bedrijven creëren goodwill bij lokale gemeenschappen en bedrijven. Daarnaast wordt ook de betrokkenheid van de eigen werknemers vergroot en kan het verbeterde imago worden ingezet als marketing instrument.

Gedurende de verslagperiode is een drietal veelbelovende contacten gelegd tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties. De uitgroei daarvan tot echte samenwerkingsverbanden met concrete activiteiten verloopt echter langzamer dan gehoopt. Dit komt mede doordat de ontwikkeling daarvan in belangrijke mate afhankelijk is van de interne dynamiek binnen de betrokken organisaties. De betrokken partijen hebben door het tekenen van intentieverklaringen echter vastgelegd dat het hen ernst is om een samenwerking tot stand te brengen.

2.2 Ondersteuning van stedenbanden en andere partnerorganisaties

In samenwerking met COS-Nederland en een aantal regionale COSsen werd in het verslagjaar de ondersteuning van verschillende stedenbanden en andere lokale (particuliere) initiatieven voortgezet. Deze ondersteuning op lokaal niveau vond plaats door de COSsen volgens de city-wide approach aanpak. Habitat Platform leverde hiertoe het werkboek CWA, andere materialen en een beperkte cofinanciering voor de begeleiding. Door twee COSsen is in 2006 een samenwerkingsovereenkomst met een stedenband gesloten, respectievelijk met Dordrecht-Varna en Nijmegen-Pskov.

Daarnaast waren vijf regionale COSsen betrokken bij de uitvoering van internationale uitwisseling op wijkniveau in het kader van

“Hoe rijk is je wijk?” dat in samenwerking Tussen Cos en Habitat Platform wordt uitgevoerd. De COSsen hebben in 2006 een speciale rapportage opgesteld die de impact van het project in de partnerlanden belicht. Buiten de samenwerking met het COS is Habitat Platform ook betrokken geweest bij o.a. de internationale activiteiten van de gemeente Deventer in Roemenië en Turkije en bij projecten van de Stichting Intervolve waar Habitat Platform een samenwerkingsovereenkomst mee heeft.

2.3 World Urban Forum 3

Het World Urban Forum (WUF), dat van 19 tot en met 23 juni in Vancouver plaats had, was in meerdere opzichten een succes. De mondiale aandacht voor de stedelijke problematiek lijkt groter dan ooit tevoren. Dit WUF markeerde het dertigjarige bestaan van UN-Habitat, de VN-organisatie voor duurzame stedelijke ontwikkeling. Het was ook in Vancouver waar in 1976 de eerste VN-wereldconferentie over duurzame menselijke nederzettingen werd gehouden, die ondermeer resulteerde in de Vancouver Declaration on Human Settlements en de oprichting van UNHabitat. Ook toen al werd al gewezen op het belang van de brede, integrale habitat-aanpak bij het verbeteren van de woonomgeving, waarbij naast huisvesting ook infrastructuur, gezondheid, onderwijs en participatie van groot belang werden geacht. Het rapport “State of the world’s cities 2006/7”, dat tijdens het WUF werd gepresenteerd, signaleert de huidige trends, zoals de snelle groei van het aantal krottenwijkbewoners en de verslechterende leefomstandigheden en stelt vast dat krottenwijkbewoners in het Zuiden ten minste zo slecht af zijn als de armen op het platteland. Ook het aantal deelnemers aan het WUF (ruim 10.000) maakte duidelijk dat er wereldwijd een steeds grotere erkenning is van het belang van de stedelijke problematiek. De subtitel van het WUF in Vancouver “Turning ideas into action” maakte duidelijk dat de verstedelijking en met name negatieve kanten daarvan zoals armoede, sociale uitsluiting, krottenwijken en milieuvraagstukken hoog op de politieke agenda dienen te staan. Nederland was met ca. 40 deelnemers ruim vertegenwoordigd in Vancouver. Aanwezig waren onder andere Minister Dekker van

tussen COS en Habitat VROM, Tweede Kamerleden, de burgemeesters van Den Haag en Maarssen en vertegenwoordigers van ontwikkelingsorganisaties en kennisinstituten op het gebied van stedelijke ontwikkeling. De Minister nam aan verschillende sessies deel en organiseerde een lunchbijeenkomst met de Nederlandse organisaties in het Holland House. Dit is de gezamenlijke stand waarin Cordaid, the Institute for Housing and Urban Development Studies, Habitat Platform, de gemeente Den Haag en enkele andere organisaties zich presenteerden. Vooraf hadden zij hun gemeenschappelijke visie op papier gezet: “Working towards a sustainable urban quality of life: the Dutch response to the challenge of global urbanisation”. De coördinatie van Holland House, de voorbereidende bijeenkomst die voorafgaand aan het WUF op 9 juni in Nederland werd gehouden en de produktie van de gezamenlijke visie was in handen van Habitat Platform. Deze samenwerking tussen Nederlandse organisaties die willen bijdragen aan duurzame stedelijke leefkwaliteit elders in de wereld is ook een belangrijk winstpunt van het WUF. In Nederland bestaat grote expertise en kennis op dit terrein bij ontwikkelingsorganisaties, kennisinstituten, bedrijven, (lokale) overheden en ngo’s. Deze deskundigheid is helaas nog vaak versnipperd. Tijdens de aanloop naar het WUF is gebleken dat er een grote bereidheid bij deze organisaties bestaat om zich gezamenlijk te presenteren en daarmee de stedelijke problematiek op de kaart te zetten en te houden.

World Urban Forum
Foto: Wil Prins

2.4 Internationale conferentie City-Wide Approach for African cities

Van 5 tot 7 april is in Addis Abeba een conferentie over de Integrated City-Wide Approach for African Cities gehouden. Aan de conferentie werd deelgenomen door ruim 100 deskundigen uit 16 Afrikaanse en 6 Europese landen. Drie Nederlandse stedenbanden die volgens CWA werken, Leiden-Buffalo City, Haarlem-Mutare en Eindhoven-Gedaref, namen actief aan de discussies deel en gaven aan de conferentie bijzonder te waarderen. Gedurende drie dagen is door professionals van lokale en nationale overheden, NGO's, nationale en internationale ontwikkelingsorganisaties, vertegenwoordigers van stedenbanden en onderwijsinstellingen intensief gediscussieerd over de toepassing van de integrale en interactieve CWA voor stedelijke ontwikkeling in Afrika. Het eerste deel van het programma bestond uit plenaire presentaties en discussie. Vervolgens werd een werkbezoek gebracht aan twee projecten in Addis Abeba. Daarna werd in een viertal workshops intensief gewerkt aan het concretiseren van een CWA voor specifieke projecten, zoals slum-upgrading, verbeteren van gezondheid en woningbouw. Diverse vertegenwoordigers van Afrikaanse steden gaven daarbij aan de CWA-aanpak graag in hun eigen stad te willen toepassen. De conferentie werd afgesloten met een plenaire presentatie van de uitkomsten van de workshops en toespraken van de ambassadeurs van Nederland en Polen. De Nederlandse ambassadeur benadrukte in zijn toespraak het belang van de stedelijke problematiek in Afrika en gaf aan dat een integrale aanpak noodzakelijk is. De conferentie is georganiseerd door Habitat Platform in samenwerking met INTA (de internationale organisatie voor stedelijke ontwikkeling), Cordaid en CRDA (Christian Relief and Development Association).

2.5 Habitat-Conferentie in de Tweede Kamer

Habitat Platform was nauw betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van het Fifth Regional Forum of the Global Parliamentarians on Habitat from the European

Continent dat op 12 en 13 mei in het gebouw van de Tweede Kamer der Staten-Generaal werd gehouden om tien jaar Habitat Agenda van de Verenigde Naties te evalueren. Het Nederlandse Habitat Platform werd hierbij door onderzoekster dr. Anneke Assen als goed voorbeeld gepresenteerd aan de circa 100 deelnemers uit een 12-tal Europese lidstaten. Van de circa 100 deelnemers waren er 27 parlementariërs.

Minister Sybilla Dekker sprak in haar speech over de uitdagingen voor de toekomst op het gebied van stedelijke ontwikkeling en pleitte voor meer inspanningen om Den Haag te maken tot "better places to live".

Aan het eind van de conferentie werd de Declaration of The Hague aangenomen waarin de aanwezige parlementariërs zich nog meer dan voorheen committeerden aan onder andere de uitvoering van de Habitat Agenda en de Millennium Development Goals.

2.6 PUM-kennisplatform

Habitat Platform ondersteunt Nederlandse organisaties die werkzaam zijn in het habitat-veld bij het delen en verspreiden van kennis en ervaring. Daartoe wordt ondermeer samengewerkt het PUM-Platform Stedenbouw-Planologie-Landschap-Architectuur (SPLA), dat in 2005 is opgericht om de kennis en ervaring die de leden hebben opgedaan tijdens missies in het buitenland vast te leggen en beschikbaar te maken voor anderen.

Habitat Platform is betrokken bij de ontwikkeling van een interactieve website voor het PUM-Platform SPLA, waarin niet alleen de kennis van de PUM-experts wordt ondergebracht maar ook kennis uit andere informatiebronnen, zoals de websites van het Habitat Platform.

De interactieve website bevat de volgende onderdelen: een expertsysteem (waarin de gegevens van de PUM experts zijn opgenomen), een database met PUM-projecten, een projectenbibliotheek (met uitgebreidere gegevens over projecten) en een plaatjesbibliotheek. Hoewel de website in eerste instantie voor de leden is bedoeld, wordt een deel van de informatie ook algemeen toegankelijk. De website wordt ontwikkeld door de Stichting Traverse en is financieel

mogelijk gemaakt door bijdragen van

PUM/VNO en Habitat Platform.

2.7 Kennisinfrastructuur: de websites

Habitat Platform

De algemene website van Habitat Platform www.habitatplatform.nl kreeg veel bezoekers, vooral na Wereld Habitat Dag 2006. Op die dag was er de gelegenheid advies te krijgen voor een diversiteit aan vragen, via adviesgesprekken en de Habitatmuur van Vraag & Aanbod.

*Habitatmuur van Vraag en Aanbod
Foto: Mauk van der Woude*

Deze Habitatmuur heeft een vervolg gekregen op de Marktplaats op de website. De vragen naar kennis en informatie en de oproepen voor samenwerkingspartners op het werkterrein van habitat zijn geplaatst op Marktplaats Habitat www.habitatplatform.nl/forum. Mensen

kunnen reageren op een geplaatste oproep of zelf informatie of samenwerking aanbieden.

Cities for people/Instrumentenwijzer

De www.instrumentenwijzer.nl blijft veel bezoekers trekken ondanks dat het focus van Habitat Platform de laatste jaren meer internationaal gericht is. Ook worden nog regelmatig reacties van de gebruikers van de website ontvangen. De website www.citiesforpeople.org is een Engelse versie van de Instrumentenwijzer en is nog in ontwikkeling.

Toolkit Citizen Participation

Habitat Platform is een van de initiatiefnemers van de website www.toolkitparticipation.com van de Toolkit Foundation. Habitat Platform, Cordaid, SNV en NOVIB hebben voor de financiering zorg gedragen. In de loop van 2005 is door het bestuur (voorzitter directeur Habitat Platform) besloten het secretariaat bij een zuidelijke partnerorganisatie onder te brengen. Dit is tot op heden niet gelukt vanwege onzekerheid over de financiering van de website in de toekomst. De website (www.toolkitparticipation.com) telde maar liefst 106.736 bezoekers en 3.549.555 hits in 2006.

3. Habitat Platform Zuid-Afrika (HPZA)

Bijeenkomsten

HPZA organiseerde in het verslagjaar twee bijeenkomsten voor het netwerk van ruim 500 geïnteresseerde personen en organisaties. Dergelijke bijeenkomsten worden gehouden om inhoudelijke informatie aan te bieden, discussie te genereren en ervaringen uit te wisselen.

1. Huisvesting in Zuid-Afrika: iedereen in zijn eigen straatje of over de tuinhokjes heen?

De eerste bijeenkomst vond plaats op 6 september en is samen met Aedes en DIGH voorbereid en uitgevoerd. De bijeenkomst had als onderwerp de actuele stand van zaken op het gebied van sociale huisvesting in Zuid-Afrika en het zoeken naar aanknopingspunten om samenwerking tussen diverse partijen te realiseren. De Nederlandse vertegenwoordiger bij het Zuid-Afrikaanse Department of Housing was ook aanwezig en kon veel inhoudelijke informatie verschaffen.

De ruim vijftig deelnemers waren afkomstig van verschillende sectoren en disciplines: bedrijven, woningcorporaties, ngo's, consultancy en overheden. De deelnemers zijn goed bijgepraat over de actuele situatie op diverse gebieden: op macroniveau (economisch, sociaal, politiek), de recente missies naar Zuid-Afrika en veranderde beleid- en regelgeving. Er zijn veel afspraken gemaakt tussen de verschillende partijen en diverse wensen geuit voor vervolgactiviteiten.

2. Duurzaam financieel beleid door aansluiting op de wensen van de klant

De tweede bijeenkomst vond plaats op 2 oktober, tijdens Wereld Habitat Dag. In deze workshop werden voorwaarden geschetst voor uitvoering en beheer van sociale woningbouwprojecten in Zuid-Afrika. De wensen van de klanten, in dit geval de stedelijke armen, kregen daarmee extra aandacht. Deelnemers gingen in discussie over hoe je met je project aan kunt sluiten op de

wensen en behoeften van de klant, maar tegelijkertijd ook een duurzame financiële situatie voor je eigen organisatie kunt creëren. Een van de conclusies was dat het van groot belang is om kennis over de (financiële) omstandigheden van de doelgroep van huisvestingsprojecten te vergroten en hier huisvestingsprojecten zo goed mogelijk op aan te passen. Nederlanders die in Zuid-Afrika actief zijn, hebben niet altijd een open oog voor de complexe levensomstandigheden van de stedelijke armen in Zuid-Afrika.

Berichtgeving, website en publicaties

HPZA verzorgt de berichtgeving over de eigen activiteiten en over habitat-gerelateerde onderwerpen in Zuid-Afrika via een speciale website en HPZA katern in Habitat Berichten. De HPZA website is in het verslagjaar geüpdatet en er is nieuwe informatie toegevoegd n.a.v. actuele beleidsontwikkelingen. Habitat Berichten is in 2006 in totaal 4 maal verschenen met berichten over activiteiten van gemeenten, corporaties, kennisinstituten, bedrijven en andere organisaties op het gebied van habitat in Zuid-Afrika en directe omgeving. HPZA heeft in 2006 naar aanleiding van de bijeenkomst op 6 september een uitgebreid verslag uitgegeven. Dit verslag is toegezonden aan de deelnemers en geplaatst op de website. De workshop over Zuid-Afrika op Wereld Habitat Dag is tevens uitgebreid vastgelegd in het verslag van Wereld Habitat Dag en in de vorm van een artikel in Habitat Berichten verschenen.

Advisering

In 2006 werd HPZA door verschillende Nederlandse organisaties gevraagd advies te geven over te starten, dan wel lopende, activiteiten op het gebied van habitat in Zuid-Afrika en omliggende landen. Verschillende bedrijven en ngo's wisten de weg naar Habitat Platform te vinden en zijn behalve van inhoudelijk advies, ook van contacten met andere organisaties voorzien.

Vervolgplan

Op basis van de op diverse momenten geuite wensen en behoeften van de leden van HPZA is een plan ontwikkeld. Dit plan omvat een uitwerking van de diverse wensen die in 2006, maar ook reeds eerder, geuit zijn binnen het netwerk. Het idee is een handboek samen te stellen of een website op te zetten, met een uitwerking van alle aspecten rondom het werken aan sociale woningbouw en habitat in

Zuid-Afrika. Denkbare aspecten zijn: financiering, architectuur, bouwmaterialen en – technieken, relevante wet- en regelgeving, huur en huurinning, infrastructuur, duurzaamheid en publiek-private samenwerkingsvormen. Hiermee hoopt HPZA de in de afgelopen jaren opgebouwde expertise en netwerken op een meer structurele en meer toegankelijke wijze vast te leggen.

Foto: EMF Films

4. Habitat Platform Midden- en Oost-Europa (HPMOE)

Habitat Platform Midden- en Oost-Europa (HPMOE) is naar aanleiding van een draagvlakonderzoek door het Ministerie van VROM opgericht met als doelstelling het bevorderen en uitwisselen van kennis en ervaring tussen Nederlandse organisaties en bedrijven die actief zijn op het brede terrein van Habitat in Midden- en Oost-Europa. Het Platform wordt aangestuurd door een werkgroep.

Bijeenkomsten

HPMOE organiseerde in 2006 twee bijeenkomsten voor het netwerk van ruim 1000 personen en organisaties. Deze bijeenkomsten worden georganiseerd om inhoudelijke informatie aan te bieden, ervaringen uit te wisselen, discussie te genereren en samenwerkingsverbanden te creëren.

1. Investeren in steden in Midden- en Oost-Europa

De workshop over investeren in steden in Midden- en Oost-Europa is georganiseerd door Habitat Platform Midden- en Oost-Europa samen met PRC Bouwcentrum International. De workshop maakte deel uit van Wereld Habitat Dag die op 2 oktober gehouden werd. Tijdens deze workshop werd aan de deelnemers het volgende gevraagd:

- Verplaats je in een typische woonomgeving in Midden- en Oost-Europa
- Sta vervolgens stil bij wat de deelnemers zelf kunnen bijdragen om de woonsituatie in Midden- en Oost-Europa te verbeteren
- Open daarna de ogen voor de financiële mogelijkheden die er (binnen de Europese Gemeenschap) zijn voor het realiseren van projecten die gericht zijn op het verbeteren van de woonomstandigheden.

Financiële mogelijkheden binnen de Europese Gemeenschap

Deelnemers kregen informatie over de Europese Structuurfondsen voor habitat voor de periode 2007 – 2013. Vervolgens werd ingezoomd op het beleid ten aanzien van volkshuisvesting en de financiële mogelijkheden voor volkshuisvesting. De Europese Commissie beschouwt volkshuisvesting als integraal onderdeel binnen de ontwikkeling en aanpak van stedelijke plannen. De insteek is dan ook dat huisvesting alleen dan in aanmerking komt voor financiering uit de fondsen wanneer het deel uitmaakt van een stedelijk ontwikkelingsplan. Het initiatief ligt bij gemeenten. Het totale budget voor de uitvoering van het Cohesiebeleid bedraagt 308 miljard euro voor de periode 2007-2013, verdeeld over drie financiële instrumenten van de Europese Gemeenschap. Ook vanuit BUZA (MATRA), de EVD, Senter/Novem en DIGH werd aangegeven wat hun mogelijkheden tot (financiële) ondersteuning zijn.

2. Werkatelier: Internationale projecten als vak.

Deze bijeenkomst werd georganiseerd in samenwerking met STIPO Consult (ruimtelijke productstrategie en –ontwikkeling) en was een vervolg op de eerder gehouden bijeenkomst: *Internationale programma's in Midden- en Oost-Europa: "leuk" of "blijvend"?*

Voor deze min of meer besloten bijeenkomst waren professionals vanuit diverse typen organisaties uitgenodigd. Wat zij gemeen hebben is het werken in het buitenland op het terrein van Habitat.

Het doel van het werkatelier was het professionaliseren van het werken in internationale projecten door het uitwisselen van kennis en ervaring.

Ter voorbereiding van het atelier werd een aantal gesprekken met professionals gevoerd. Hieruit zijn lessen en leerpunten getrokken die in een brochure verzameld zijn. Tijdens het atelier werden deze punten verder uitgediept. Door aanwezig zijn werd geconcludeerd dat deze manier van werken voortgezet zou moeten worden daar het daadwerkelijk resultaat oplevert in het delen van kennis en ervaring.

Berichtgeving en publicaties

HPMOE verzorgde de berichtgeving over de eigen activiteiten en over habitat-gelateerde onderwerpen in Midden- en Oost-Europa via de website van Habitat en een HPMOE katern in Habitat Berichten.

Habitat Berichten is in 2006 vier keer verschenen met daarin in het HPMOE katern berichten over gemeenten, corporaties en andere organisaties op het gebied van Habitat in Midden- en Oost-Europa. In het katern verschenen ook verslagen over de pilot in Slowakije. Van de diverse bijeenkomsten zijn verslagen gemaakt die te downloaden zijn via de Habitat site.

Advisering

HPMOE werd verschillende malen om advies gevraagd over te starten of lopende activiteiten met betrekking tot habitat. Deze vragen hadden o.a. betrekking op financiering, verbreding stedenbanden door middel van de CWA, kennis/inhoudsvragen, tip en match etc.

4.1 Pilotproject in Slowakije

Tijdens de 16de Europese Ministersconferentie verklaarde minister Dekker zich bereid om publiek private initiatieven gericht op het verbeteren van woningen en woonomgeving in Midden- en Oost-Europa te willen ondersteunen. Deze ondersteuning is nu verder uitgewerkt in de vorm van een pilotproject in Slowakije. In de pilot is een aantal fases te onderscheiden. De eerste fase van

voorbereiding en selectie is inmiddels van start gegaan. Deze fase werd in opdracht van Habitat Platform uitgevoerd door PRC Bouwcentrum International. Tijdens de voorbereidingsfase is onderzoek gedaan naar de uitgangssituatie in Slowakije waarbij o.a. gekeken is naar de huidige renovatieproductie, financieringsstructuren, aanwezige instituties en participatiegraad. Ook is onderzoek verricht naar mogelijke samenwerkingspartners zowel in Slowakije als in Nederland. Een van de uitgangspunten was dat het om een vraaggestuurd traject moet gaan en daarom is de pilot als tender in Slowakije uitgezet. Verder zijn mate van duurzaamheid, een integrale aanpak en betrokkenheid van bewoners belangrijke pijlers. De keuze is uiteindelijk gevallen op de gemeente Martin. De pilot behelst een gebied met enkele hoogbouwflats met verschillende beheers/eigendomsvormen en een redelijk groot publiek domein. In november werd een bezoek gebracht aan het gebied en uitgebreid gesproken met belanghebbenden als de bewoners, gemeente, ministerie, consulaat etc. De pilot wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met Slowaakse stakeholders. In Nederland wordt de pilot begeleid door VROM, EVD, Habitat Platform, BNG, PRC Bouwcentrum en Woonconcept. Een en ander wordt op de voet gevolgd door Habitat Platform dat verantwoording draagt voor borging van kennis, ervaring en informatie die tijdens dit traject wordt opgedaan. Aan de pilot wordt op de website www.habitatplatform.nl een aparte pagina gewijd.

Foto's: Heleen Mudde

5. Wereld Habitat Dag

Op maandag 2 oktober 2006 organiseerde Habitat Platform in Theater Concordia een congres ter gelegenheid van Wereld Habitat Dag 2006 (WHD 2006). Het officiële thema zoals door VN-Habitat vastgesteld, *Cities as magnets of hope*, was vertaald in een dynamisch en vooral interactief programma dat de ruim 260 deelnemers de mogelijkheid gaf om in relatie tot het onderwerp financiering en kapitaal discussies te volgen, workshops bij te wonen, te netwerken en nieuwe samenwerkingspartners te vinden. De belangrijkste onderdelen van WHD 2006 waren twee plenaire keynotespeakers uit voor het publiek ongebruikelijke organisaties (Ecorys en ING Real Estate Development), workshops, een marktplaats, adviesgesprekken en een interactieve vorm om vraag en aanbod onder de deelnemers te matchen. De deelnemers vertegenwoordigden een afspiegeling van het brede netwerk van Habitat Platform: internationale samenwerking, gemeenten, bedrijfsleven, wetenschap, maatschappelijke organisaties en woningcorporaties. Opvallend was dat er dit jaar veel deelnemers van buiten het 'gewone' habitat netwerk aanwezig waren.

Foto: Koen Wolters

Het programma bood de deelnemers een zestal workshops over diverse onderwerpen. De workshops werden ingevuld door deskundigen vanuit UN-Habitat, MVO-Nederland, IHS, ISS, PRC Bouwcentrum, Klinckenberg Consultants, Intervolve, ING, Unilever, Bouwcarroussel, CREM, SenterNovem, DIGH, AWV en de Universiteit van Amsterdam. Deze partnerorganisaties van Habitat Platform brachten in de verschillende

workshops interessante gezichtspunten naar voren op tal van onderwerpen die onder het brede begrip 'financiering' vallen: van microkrediet en gemeenschapsfondsen, tot Europese structuurfondsen, maatschappelijk verantwoord ondernemen, randvoorwaarden voor financiering en aansluiting bij de financiële mogelijkheden van de klant.

Naast het inhoudelijke programma konden deelnemers doorlopend een interactieve beurs bezoeken. Deze *Marktplaats Habitat* gaf vijftien Nederlandse organisaties die actief zijn op het gebied van de habitat (MFO's, bedrijven, NGO's, belangenorganisaties, bedrijven en onderzoeksinstituten) de kans zich te presenteren aan deelnemers, contacten te leggen, kennis uit te wisselen en partners te vinden voor samenwerking.

Naast de hoge opkomst bleek uit de evaluatie van de dag dat de waardering van de inhoud van het evenement ook hoog was. Ook de mogelijkheden tot netwerken en advisering bleken hoog gewaardeerd. Hieraan was bijvoorbeeld vorm gegeven door de zogenoemde *Habitatmuur van Vraag & Aanbod*, waarvoor veel belangstelling bleek. Hierbij zijn minstens vijftien personen met elkaar in contact gebracht of hebben zelf het initiatief genomen contact met elkaar op te nemen. Deze Habitatmuur heeft een vervolg gekregen op de website van Habitat Platform. Daarnaast bleek er erg veel belangstelling te zijn voor de mogelijkheid met twee deskundigen in gesprek te gaan over een projectplan, voorstel of idee. Er waren zelfs zoveel vragen, dat zij niet allemaal ingepland konden worden. Deze mensen zijn later nog van advies voorzien. De achteraf geïnterviewde deelnemers aan deze zogenaamde '10-minutengesprekken' gaven aan nieuwe inzichten gekregen te hebben, waarmee zij verder aan de slag konden.

Er is een uitgebreid verslag verschenen van de dag, dat een naslagwerk poogt te zijn van alle kennis en ervaring die op het evenement uitgewisseld is. Dit is te downloaden vanaf onze website of op te vragen via Habitat Platform

De dag is mede mogelijk gemaakt door aanvullende financiële bijdragen van NCDO

6. Bestuur, management en communicatie

6.1 Sturing en beheer

In het verslagjaar is veel tijd besteed aan de discussie over het evaluatierapport dat opgesteld is door MDF. Over het betreffende onderwerp werd met de Minister van VROM overlegd. Daarnaast hebben ook op ambtelijk niveau diverse besprekingen plaats gevonden.

Er werden vijf reguliere bestuursbijeenkomsten gehouden. Afscheid werd genomen van Mevrouw A.A. Aeyelts Averink-Winsemius en tot het bestuur trad toe de heer J. van der Moolen. De heer van der Moolen is ook voorzitter van Habitat Platform Midden- en Oost-Europa

6.2 Communicatie

De communicatiestrategie is er op gericht om de producten en activiteiten van Habitat Platform meer bekendheid te geven bij potentiële partners en doelgroepen. Daarnaast vraagt het verspreiden van relevante kennis en informatie van derden inzet van communicatiemiddelen. Voor wat betreft de concerncommunicatie wordt vooral gebruik gemaakt van de inzet van twee middelen namelijk de website en de periodiek Habitat Berichten. In de loop van 2006 is voortdurend gewerkt aan het technisch beheer en het verbeteren van de inhoudelijke redactie van zowel de website als Habitat Berichten. Ten aanzien van de afzonderlijke

en ING Real Estate.

bijeenkomsten van de regionale platforms en Wereld Habitat Dag is gewerkt aan de hand van deelcommunicatieplannen. Afhankelijk van thema en daarmee samenhangende doelgroep worden persberichten en uitnodigingen verspreid.

Na de koerswijziging van Habitat Platform ontbrak het het Platform aan een heldere duidelijke beschrijving van taken en doelstellingen van het platform. Om die toch met een breed publiek te kunnen communiceren is in 2006 een nieuwe brochure, in het Nederlands en het Engels verschenen.

Bijlage 1: Samenstelling bestuur Habitat Platform in 2006

In 2006 kwam het bestuur vijf maal bijeen waarbij onder meer het Jaarverslag en de Jaarrekening 2005 werden goedgekeurd.

De heer drs. J.W. van der Sluijs (voorzitter)

Mevrouw dr. G.S.C.M. Hesseling (vice-voorzitter)

De heer F.J.W.M. Horvers (secretaris-penningmeester)

Mevrouw A.A. Aeyelts Averink-Winsemius (tot april 2006)

De heer ir. C.E.C. de Reus

De heer drs. J.G.C.M. Schuyt

De heer drs. J. van der Moolen

Bijlage 2: Medewerkers Habitat Platform in 2006

Ron Spreekmeester, directeur

Wil Prins, senior adviseur

Heleen Mudde, communicatieadviseur

Patricia Nieuwenhuizen, beleidsadviseur (vanaf 1 maart 2006)

Ahillya Ramdhani, informatiespecialist

Chris Londt, financiële administratie

Gita Kalpoe, secretaresse

Joyce Heijne, stagiair TU Twente (vanaf 1 februari 2006)

Bijlage 3: Kerncijfers Habitat Platform 2006

3.1 Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

ACTIVA	2006 €	2005 €
Vlottende activa		
Te vorderen subsidies Ministeries	327.131	401.811
Debiteuren	10.065	55
Vooruitbetaalde kosten	0	10.174
Overige vorderingen	18.975	37.754
Liquide middelen	263.914	299.783
Totaal	620.085	749.577

PASSIVA	2006 €	2005 €
Eigen vermogen		
Algemene reserve	178.727	101.477
Kortlopende schulden		
Projecten	64.949	266.522
Crediteuren	319.682	320.184
Nog te betalen kosten en overlopende passiva	56.727	61.395
Totaal	620.085	749.577

3.2 Rekening van baten en lasten

BATEN	2006 €	2006 €	2005 €
Subsidie VROM/BUZA	800.000	662.268	792.554
Overige inkomsten en projectbijdragen	0	69.451	
Rentebaten	0	7.799	
Ontvangen donaties	0	0	
Totaal	800.000	739.518	903.274

LASTEN	2006 €	2006 €	2005 €
Personeelskosten	360.000	341.199	344.645
Organisatiekosten	203.045	168.701	172.849
Projectverplichting	136.955	152.368	306.353
Totaal	700.000	662.268	823.847

Exploitatieresultaat	100.000	77.250	79.427
-----------------------------	----------------	---------------	---------------